

GRAHAM WEBSTER: *The Roman Imperial Army*. London, Adam and Charles Black, 1969. 330 s. Ill. 63 sh.

Med Websters bog er endelig udkommet et moderne oversigtsværk om romersk militærhistorie. Den egentlige krigshistorie – felttogene – optager kun 60 af de 280 sider tekst og er endda nøje sat ind i en politisk sammenhæng; resten af bogen slutter sig til den linie i den nyere forskning, der lægger vægten på hærens organisation, sociale placering og romaniserende indflydelse.

Webster, som er en erfaren arkæolog med stor produktion bag sig, ytrer i forordet nogen ængstelse ved at have vovet sig ind på delvis ukendte felter og betegner beskedent bogen som »little more than a compilation«. Vel – men så er det en særdeles dygtig compiler og redelig håndværker, der har samlet dette helstøbte værk. Man kan da godt mærke, at forf. er mest på hjemmebane i kapitlet om legionslejre og grænseforter, hvor der er et stort antal henvisninger til og skitser af udgravede militæranlæg i Britannien; men også i kapitlet »Composition of the Army«, hvor han i høj grad må støtte sig på Parker: *The Roman Legions* (1928) og Cheesman: *Auxilia of the Roman Imperial Army* (1914), benytter han så snart det er muligt arkæologiske vidnesbyrd; derved opnår han at ajourføre de to forfattere, samtidigt med at fremstillingen får et personligt præg. Hele vejen igennem er teksten ledsaget af et fyldigt noteapparat med henvisninger til kildesteder, arkæologiske fund, med en redelig fremføren af andre synspunkter og diskussioner.

Denne bog, som har været »bibel« for anmelderen i tre semestres undervisning, er en fremragende introduktion såvel til det brede emne i sin helhed som til de mange underpunkter den rummer: Emnets behandling hos antikke forfattere – føregustæisk organisation – alm. krigshistorie – legionernes organisation og dislocering – befalingsmændene – udrustning og bevæbning, ledsaget af meget instruktive tegninger – auxilia – classes – militære bygningsanlæg – taktik – fysisk træning – krigsmaskiner – de tekniske tjenester – aflønning – og til sidst »peaceful activities«. Dertil kommer 30 plancher af bedste kvalitet, der er så dækkende og alsidige, at de for sig selv kunne tjene som et introducerende billedhefte. Foruden index rummer bogen til sidst 22 sider systematisk bibliografi, der er det mest fyldige undertegnede endnu har set.

NIELS M. SAXTORPH

ANDREAS HOLMSEN: *Norges forhistorie*. Oslo, Universitetsforlaget, 1972. vi, 56 s. 14 no. kr.

En historiker der skal skrive sit lands historie fra begyndelsen står ofte usikker over for behandlingen af den tid der ikke er belyst af skriftlige kilder. Man er her inde på en anden videnskabs terræn, og ikke mindst de senere årtiers metodiske landvindinger, de naturvidenskabeligt funderede dateringer, har ført arkæologien længere bort fra historikerens almindelige fagområde, og gjort sidstnævnte endnu mere afhængig af specialistens iagttagelser og bestemmelse af materialets vidnesbyrd.

Man kan så vælge at tage sit udgangspunkt i historisk tid og kun inddrage de